TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Lạm phát gia tăng, tiêu dùng và FDI tiếp tục giữ vai trò “bệ đỡ” của nền kinh tế

07:02 13/06/2026

Báo cáo kinh tế vĩ mô tháng 5 của Chứng khoán KIS cho thấy, nền kinh tế Việt Nam đang đối mặt với nhiều sức ép mới khi áp lực lạm phát ngày càng lan rộng, trong khi cán cân thương mại tiếp tục thâm hụt mạnh do chi phí nhập khẩu leo thang. Tuy nhiên, tiêu dùng nội địa và dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vẫn là hai điểm sáng quan trọng, góp phần duy trì động lực tăng trưởng của nền kinh tế.

Theo đánh giá của KIS Research, áp lực lạm phát trong tháng 5 đã hiện hữu rõ ràng hơn khi giá cả nhiều nhóm hàng hóa đồng loạt tăng mạnh. Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) trong tháng tăng 0,29% so với tháng trước và tăng 5,6% so với cùng kỳ năm ngoái. Đáng chú ý, xu hướng tăng giá không còn diễn ra cục bộ mà đã lan rộng sang nhiều lĩnh vực khác nhau.

Trong đó, nhóm nhà ở và vật liệu xây dựng ghi nhận mức tăng mạnh nhất do nhu cầu điện, nước tăng cao trong mùa nắng nóng. Bên cạnh đó, giá xăng dầu điều chỉnh tăng cũng kéo chi phí vận tải và nhóm giao thông đi lên đáng kể.

Áp lực lạm phát gia tăng nhưng tiêu dùng nội địa và dòng vốn FDI vẫn là điểm tựa quan trọng của nền kinh tế.

KIS cho rằng, nguyên nhân lớn nhất khiến áp lực lạm phát gia tăng đến từ căng thẳng địa chính trị kéo dài tại Trung Đông, khiến giá năng lượng và chi phí vận tải quốc tế duy trì ở mức cao. Nếu tình hình này chưa sớm hạ nhiệt, lạm phát tại Việt Nam có thể tiếp tục tăng mạnh trong những tháng cuối năm, thậm chí chạm ngưỡng 7%.

Theo giới phân tích, đây sẽ là thách thức lớn đối với công tác điều hành chính sách tiền tệ và ổn định kinh tế vĩ mô, đặc biệt trong bối cảnh lãi suất đang chịu áp lực tăng trở lại.

Không chỉ đối mặt với lạm phát, hoạt động thương mại của Việt Nam cũng ghi nhận nhiều áp lực trong tháng 5. Số liệu cho thấy kim ngạch xuất khẩu vẫn duy trì tăng trưởng tích cực, đạt gần 47 tỷ USD, tăng gần 18% so với cùng kỳ năm trước. Tuy nhiên, tốc độ tăng trưởng đã bắt đầu chậm lại.

Ở chiều ngược lại, nhập khẩu tăng mạnh hơn đáng kể khi vượt 52 tỷ USD, tăng gần 34% so với cùng kỳ. Điều này khiến cán cân thương mại tiếp tục thâm hụt hơn 5 tỷ USD trong tháng.

KIS nhận định, nguyên nhân chính đến từ việc chi phí nhập khẩu nguyên vật liệu và vận tải quốc tế gia tăng mạnh do giá nhiên liệu leo thang. Điều này đang tạo thêm áp lực cho các doanh nghiệp sản xuất trong nước khi giá đầu vào tiếp tục tăng cao.

Trong lĩnh vực sản xuất công nghiệp, chỉ số IIP tháng 5 tăng 8,8% so với cùng kỳ, thấp hơn mức tăng của tháng trước. Hầu hết các ngành sản xuất chủ lực đều có dấu hiệu tăng trưởng chậm lại do ảnh hưởng từ chi phí sản xuất gia tăng và sự gián đoạn của chuỗi cung ứng toàn cầu.

Dù vậy, báo cáo PMI của S&P Global lại cho thấy tín hiệu tích cực hơn khi chỉ số này tăng lên 52,8 điểm trong tháng 5. Đây là mức cho thấy hoạt động sản xuất vẫn đang mở rộng, phản ánh sự phục hồi của đơn hàng mới và sản lượng sau nhiều tháng chịu áp lực từ biến động quốc tế.

Tuy nhiên, nhiều doanh nghiệp vẫn đang phải thu hẹp tuyển dụng và cắt giảm chi phí để thích ứng với môi trường kinh doanh khó khăn hơn.

Trong bối cảnh lạm phát và ngoại thương gây áp lực, tiêu dùng nội địa tiếp tục đóng vai trò quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng trong tháng 5 đạt hơn 647 nghìn tỷ đồng, tăng gần 12% so với cùng kỳ năm trước.

Theo KIS, mức tăng trưởng này không chỉ đến từ yếu tố giá cả mà còn phản ánh sức cầu thực tế của thị trường nội địa vẫn duy trì khá tốt. Doanh thu bán lẻ tăng nhanh hơn tốc độ tăng CPI cho thấy người tiêu dùng vẫn duy trì xu hướng chi tiêu tích cực bất chấp mặt bằng giá cao hơn.

Động lực lớn nhất tiếp tục đến từ lĩnh vực dịch vụ và du lịch khi bước vào cao điểm mùa hè. Doanh thu dịch vụ lưu trú, ăn uống và lữ hành đều tăng mạnh so với cùng kỳ nhờ nhu cầu du lịch nội địa phục hồi tích cực.

Ngoài ra, thị trường lao động ổn định cũng giúp duy trì thu nhập của người dân, qua đó hỗ trợ sức mua của nền kinh tế.

Một điểm sáng nổi bật khác là dòng vốn FDI tiếp tục tăng trưởng mạnh mẽ. Vốn FDI giải ngân trong tháng 5 đạt khoảng 2,35 tỷ USD, tăng gần 9% so với cùng kỳ năm trước. Đáng chú ý, vốn FDI đăng ký mới tăng hơn 44%, đạt trên 6,5 tỷ USD.

Theo KIS, dòng vốn ngoại tiếp tục tập trung vào lĩnh vực chế biến, chế tạo cùng các ngành năng lượng và hạ tầng kỹ thuật. Singapore và Hàn Quốc vẫn là hai quốc gia dẫn đầu về quy mô đầu tư tại Việt Nam.

Giới phân tích đánh giá, việc dòng vốn FDI tiếp tục tăng mạnh cho thấy niềm tin dài hạn của các nhà đầu tư nước ngoài đối với môi trường kinh doanh và triển vọng tăng trưởng của Việt Nam vẫn được duy trì, bất chấp những biến động kinh tế toàn cầu hiện nay.

Nam Sơn (t/h)